

RODICA OJOG-
BRAȘOVEANU

MOARTEA SEMNEAZĂ
INDESCIFRABIL

Ediția a III-a

NEMIRA

PARTEA ÎNTÂI

ANONIMA

„Unde mă aflu?”

A fost prima întrebare pe care mi-am pus-o când, deschizând ochii, m-am pomenit într-o încăpere străină. Apoi mi-am amintit. După șaisprezece ore de drum anevoios, ploaie și vânt, ajunseseam în sfârșit la cabana Dor de munte. O țuică băută pe nerăsuflete... câțiva bărbați la una dintre mese... un cabanier excesiv de amabil... odaia, focul din sobă duduind îmbietor... și dorința legitimă de-a dormi două săptămâni fără întrerupere. Eram în concediu.

Ploaia continua să cadă monotonă și tristă. Aplecându-mă să-mi iau țigările, privirea mi-a fost atrasă de un plic alb, obișnuit, strecurat pe sub ușă în timp ce dormeam. Curios, l-am ridicat. Spre surprinderea mea, cu litere voit deformate (probabil scrise cu mâna stângă), cineva mi se adresa:

Domniei sale, domnului căpitan de miliție, Ștefan Anghel,

Am parcurs conținutul scrisorii – câteva rânduri cu aceleași caracteristici grafologice:

După cum desigur ați observat, plouă de câteva ceasuri. Asta înseamnă că drumul spre cabană a devenit impracticabil. Mai înseamnă că volens-nolens suntem, cum s-ar spune, izolați de restul muritorilor. Ca să nu vă plictisiți, îmi permit să vă ofer o șaradă. Cineva din grupul nostru își va lua curând adio de la cele pământeste. Datorită mie! Vreau să comit o crimă care nu va fi supusă niciodată rigorilor legii. Încercați să mă împiedicați!

P.S.: Nu vă pierdeți timpul cu deducții grafologice.

Ce glumă tâmpită!

Știam că pe munte se fac cele mai stupide farse și totuși... Ploaia se izbea de geam. Mi se părea că Dor de munte plânge.

Living-roomul era o încăpere mare, pătrată. Un bar nou – lac și nichel – ocupa în întregime peretele din spate. Mese masive se aliniau pe două rânduri, lăsând liber un culoar până la scara mare ce ducea la etaj. Pereții, jumătatea de jos din lemn, cea superioară din piatră colțuroasă, erau împodobiiți cu policioare pe care se odihneau farfurii de lut pe ștergare brodate în culori vii. La intrare, prins deasupra ușii, un cap de cerb, cu coarne puternice, multiplu și complicat încâlcite, își rumega plictiseala.

De cum am coborât, m-a izbit aerul fierbinte, învelit gros în fum de țigară. Patru bărbați angajați într-o partidă de pocher filau cărțile cu o patimă evidentă.

Cabanierul, aplecat deasupra barului, urmărea jocul cu emoție nefirească, în timp ce mâinile ștergeau mecanic un pahar.

De fapt, nu era singurul chibiț. Un individ negricios, cu privirea mobilă, cu o față gălbuie ca de hrisov, se mișca neconținut printre

jucători, schimbând fără nicio noimă posturile unui tranzistor. La cealaltă extremitate a încăperii, singur la o masă, un alt bărbat, cu eleganță studiată în mișcări, își umplea din când în când un pahar cu apă minerală în care storcea puțină lămâie.

Judecând după frânturile de discuție, după epitetele nemiloase care abundau, puteam să pariez că cei șase n-au făcut cunoștință la cabană, ci sunt veniți împreună într-o așa-numită escapadă burlacă.

Nu mi-au acordat nicio atenție. Eram oarecum intrigat în fața impoliteții flagrante, cu atât mai mult cu cât oamenii aflați în stațiuni la munte sau la mare, odată depășite primele momente de stinghereală, devin amicali, discuțiile se încheagă cu ușurință, iar amabilitatea capătă expresii firești.

Exceptând omul cu apa minerală, toți fumau. Nori de fum se izbeau de candelabru din lemn masiv atârnat deasupra mesei, învăluindu-i. Abia le ghiceam trăsăturile. I-am cerut cabanierului o țuică. Și pentru a doua oară de la sosire, când a dat cu ochii de mine, mi s-a părut că tresare. S-a grăbit să mă servească, adăugând chipului obișnuitul zâmbet profesional. M-am rezemat de bar, sorbindu-mi țuica cu înghițituri mici.

Ploaia continua vrăjmașă. La masa de joc se așternuse o liniște nefirească, prevestitoare de furtună.

Omul cu apa minerală îi privea, surâzând enigmatic.

Pe teighea, în imediata apropiere, am observat telefonul. Fără vreo țintă anume, am ridicat receptorul. Nu mi-am putut stăpâni o exclamație. Șapte perechi de ochi se întoarseră spre mine.

Cordonul era smuls din aparat, iar microfonul strivit. Corelația dintre scrisoarea anonimă și telefon mă obseda. Anularea aparatului telefonic – unica legătură imediată cu orașul – crea o izolare artificială, dar eficace în condițiile ploii neîntrerupte care făcea practic inaccesibil drumul, și așa destul de anevoios, spre cabană.

Mă simțeam neliniștit constatând că un prim element pe care, așa cum reieșea din conținutul anonimei, autorul ei scontase – izolarea – fusese deja realizat. Formula era brutală, nedisimulată, și de aceea îngrijorătoare, dovedind îndrăzneală și sânge-rece.

De ce fusesem avertizat? Jocul mi se părea absurd, neverosimil, și totuși ipoteza unei farse începea să nu mă mai convingă.

Îi observam pe rând, ochii neștiind unde să zăbovească. Cei șase (de fapt, unicii turiști de la Dor de munte) – colegi de serviciu din câte înțeleseam – făceau totală abstracție de mine. Timp de o oră sau două n-am surprins nici una dintre acele priviri iuți, piezișe, care verifică sau se asigură. Poate doar individul negricios și neliniștit, cu înfățișare stranie. Însă cum acesta se mișca pradă unei agitații neconținute, nu eram sigur dacă se uita la mine, la cerbul agățat deasupra intrării ori pur și simplu căuta poziția prielnică acusticii tranzistorului.

Îl scrutai mai atent. Am băgat de seamă că avea gesturi necugetate, lipsite de control. Îți dădea impresia că abia la jumătatea acțiunilor și mișcărilor sale – deci după ce efectuase acte inițiale – începea să reflecteze asupra lor. De aici reacții deconcertante, gesturi bruște, întrerupte ori cu deznodământ neașteptat. Intervențiile lipsite de tact în spatele jucătorilor trădându-le combinațiile prin exclamații inoportune sau sfaturi de genul: „Eu aș merge cu asul și valetul“ dădeau naștere la izbucniri ireverențioase.

— Vasiliu, ești o vită! decretă cineva.

Spre surprinderea mea, negriciosul nu se sesiză deloc și, rânjind, se postă în spatele altui scaun.

La o masă vecină cu a mea, aproape de fereastră, stătea indiferent, cu poză studiată, omul cu apa minerală. Din contextul discuțiilor reieșise că este jurisconsultul instituției. De altfel, felul în care se exprima – fraze rotunde, de mult ticluite și gata să încadreze în formule devenite șablon orice fenomen, gând sau situație – îl deconspira.

Fața lipsită de netezimi, ciupită pe alocuri de vărsat, se odihnea mai ales pe umărul drept, încrețind nefiresc pielea maxilarului inferior, urmare a vreunui accident ori poate a unei proaste deprinderi. Continua să-și prepare pahare cu apă, de Borsec mi se pare, în care picura atent suc de lămâie. Acorda foarte mare importanță acestei operații, care – oficiată cu eleganța de care pomeneam – căpăta valoare de rit. Când cineva de la masa de pocher, extaziat în fața unei chinte regale, îl reclamă ca pe încă un martor necesar triumfului său („Hei, Dornene, vino s-o vezi! E de pică, mânca-o-ar tata“), acesta se mulțumi să dea din cap cu superioară complezență. Își consuma paharul cu limonadă, privind lung, concentrat, prin rețeaua deasă a ploii care se pornise iar. Ai fi zis că așteaptă pe cineva. O făcea cu răbdarea și liniștea celui care are certitudinea că nu așteaptă zadarnic.

În capul mesei, un bărbat vioi, cu privire malițioasă, împărțea cărțile cu o dexteritate de prestidigitator. Proceda cu o îndemănare ce trăda îndelungi exerciții, sugerând spontan ideea că trișează sau că poate s-o facă în forme abile. Chipul de Lucifer (fața osoasă, triunghiulară, sprâncene negre, orientate ca niște accente circumflexe, părul cărunt pieptănat perie) contrasta cu dicția defectuoasă, sâsăită și peltică.

— Am deschis!

Cel mai tânăr din grup – toți ceilalți păreau în jur de cincizeci de ani – împinse cu mână nesigură miza spre mijlocul mesei. Nasul disproportionat țâșnea dintr-o față cu celelalte trăsături minuscule, de rozător. Ochii înguști, de viezure, căutau neliniștiți, încercând să sesizeze reacția partenerilor.

— Pe trei, făcu o voce amplă, cu timbru plăcut. Mâini experte („Contabil? Casier?“) numărarea banii, degetele mișcându-se repede ca o morișcă. Apoi omul își potrivi ochelarii cu ramă subțire, metalică, pe nasul acvilin și pedant, cu un gest devenit tic, alungă scame invizibile de pe puloverul de culoare închisă. Vârsta (cincizeci, poate

cincizeci și cinci de ani) nu-i alterase trăsăturile nobile. Un rictus neplăcut însă îi deplasa undeva, spre bărbie, linia gurii, împrumutând figurii o expresie de infatuare excesivă. Amicii îi spuneau Sachelarie ori, mai direct, precupețind silabele, Sache. Acum îl privea ironic pe cel tânăr care – speriat de relans – regreta parcă deschiderea jocului.

Al patrulea jucător (de ce i-o fi spunând ex-doctore?) mormăi:

— Pe nouă.

Aruncă fără să numere câteva bancnote mototolite luate din teancul îngrămădit în față. Consuma unul după altul paharele cu rom pe care cabanierul i le umplea prompt, neuitând să le însemne numărul. Era beat, dar păstra o ținută decentă.

Ochii mici se pierdeau în obrazul mare, cărnos. Păreau că înregistrează laolaltă obiecte și ființe nediferențiindu-le nu din lipsă de discernământ, ci dintr-un fel de detașare față de tot ce-l înconjură. Mă fascina realmente impasibilitatea sinceră a reacțiilor sale, fără osteneala vreunei replici, izolându-se într-o mușenie încăpățânată.

— Merg! se decisese cel din capul mesei, ridicându-și sprâncenele ascuțite.

— Și eu, spuse tânărul, frecând cu grijă între degete fiecare leu de teamă să nu pună mai mulți.

Cineva râse:

— Nu-i a bună cu Ionescu.

— Ce mai, a intrat în anul morții. Să fi atent, mă...

— Cine, Pandelescu? Cine a intrat în anul morții? se agăță Vasiliu de mâneca omului cu chip diavolesc. Fusese atent la ceea ce făceau eu și pierduse „faza“.

— Nu-mi mai duceți grija, replică aparent cu indiferență Ionescu. Tot eu vă îngrop pe toți.

Dar vocea era rea, iritată. Pandelescu, privindu-l fix, șopti:

— Eu, în locul tău, n-aș fi atât de sigur.

Tresării. Pronunțase cuvintele corect, fluent, fără împleticeala aceea peltică ce până atunci crezusem că-l caracterizează.

— Ful de dame, anunță triumfător Ionescu.

Tânărul își adună banii fericit, comentându-și lung succesul. Ceilalți păreau plictisiți. Cabanierul, cu coatele bine înfipite în teagueaua barului și ochii strălucind de plăcere, urmărea avid jocul. Își trecu limba peste buzele uscate și pocni din degete cu sensul: „Uite-al dracului!“

— Așa e jocul ăsta, tăticule, îi explică Ionescu lui Sachelarie, cel mai afectat dintre toți. Nu trebuie să te superi.

Dorneanu, mereu lângă fereastră și spre surprinderea mea atent, se interesă:

— Ce ful a avut ăla?

Îl informă Vasiliu, zgâlțâindu-și aparatul:

— A plecat cu perechi și a prins ful de dame cu șeptari în coadă.

— Evident dame, comentă tare Dorneanu. *Cherchez la... dame*¹.

— Adică, ce vrei să spui? se rătoi Ionescu.

Lustruindu-și unghiile, juriconsultul răspunse voit enigmatic:

— Nimic altceva decât ai înțeles tu.

Furios, Ionescu se sufoca mototolind banii, căutând replică.

— Faci pe deșteptul...

Sachelarie se enervă:

— Da' isprăviți odată! Ce naiba, ori jucăm, ori nu, și se ridică în picioare. Uite la Marin! Deschide, pasează, cere, câștigă sau pierde, dar nu face conversație.

— Păi, ăsta tace și când vorbește, observă Pandelescu, trecându-și mâna prin părul perie.

Cu ochii scăpărători, subțiați de răs, și cu urechile ascuțite, mi se păru dintr-odată că seamănă cu un faun.

¹ Joc de cuvinte, plecând de la expresia *Cherchez la femme*: „Căutați femeia“ (fr.).

— Ascultă, tovarășe inginer, replică totuși „ex-doctorul“. Ochii – două găuri mici în masa de carne asediată de cuproză – nu se ridicară. În ciuda eforturilor dumitale de a fi spiritual, pe mine personal mă amuzi numai la pocher, și asta pentru că joci prost. În sensul ăsta propun să reluăm partida.

Izbucniră urale.

— Ura! A deschis gura Marin!

Ostentativ, grupul se îmbrățișă și se felicita călduros. Cineva propuse chiar destuparea unei sticle de șampanie.

— Ce chestie!

— La asta nu mă așteptam!

— Formidabil!

Răcnetele lor aduseră în pragul ușii un cap înspăimântat: soția cabanierului. Negriciosul Vasiliu, căruia probabil vacarmul îi prilejuia delectări de ordin superior, făcu tranzistorul să urle.

Omul cu nasul mare – Ionescu – se cățără pe un scaun după o mască grotescă, rămășiță a cine știe cărui revelion, și-o puse și începu să danseze de unul singur.

Inginerul se ridică:

— Gata! Reluăm partida. Ionescu, faci cărțile. Era rândul tău, n-am uitat! Sachelarie, confiscă animalului tranzistorul! Ne-a torturat destul.

Jocul fu reluat. Din câte puteam să-mi dau seama, șansa capricioasă începuse să-i surădă morocănosului Marin. Pretextând o nevralgie, Ionescu se retrase din joc și urcă în camera lui.

— Așa face întotdeauna după ce ne ia banii, izbucni inginerul Pande, trântind cu ciudă cărțile pe masă.

— S-a dus, chipurile, să se odihnească, remarcă ironic Sachelarie, alungându-și de pe haine, cu zvâcniri nervoase de deget, fire invizibile de praf.

— Dormir-ar somnul ăl lung!

Toți întoarseră capul surprinși. Din cuvintele „ex-doctorului“ răzbătuse pe neașteptate, necamuflată, o ură densă, concentrată, deplasată față de incidentul minor în sine. Se părea că un sentiment vechi, mocnit, alimentat de ani, țâșnise inconștient de pe buzele mereu mute ale lui Marin.